

Susjedski programi

Crna Gora učestvuje u pet susjedskih programa:

1. Albanija – Crna Gora,
2. BiH – Crna Gora (www.cbc.bih-mne.org),
3. Hrvatska – Crna Gora (www.cbccro-mne.org),
4. Srbija – Crna Gora (www.cbcsrb-mne.org) i
5. IPA Jadranskom programu prekogranične saradnje (www.programmemed.eu)

Prekogranični program Bosna i Hercegovina – Crna Gora

Prekogranični program Bosna i Hercegovina – Crna Gora realizuje se u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA). Programska oblast pokriva granicu između Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Programska oblast obuhvata površinu od 31.134,33 km² i ima 1.685.366 stanovnika. Teritorija Bosne i Hercegovine obuhvaćena programom sastoji se od 56 opština, dok je programom na teritoriji Crne Gore obuhvaćeno 13 opština (12 u prihvatljivom i 1 u pridruženom području).

Do sada su u okviru ovog programa raspisana 2 poziva za dostavljanje prijedloga projekata. Prvi poziv za dostavljanje prijedloga projekata raspisan je 09.07.2009. godine. U okviru ovog poziva odobreno je 12 projekata, a prvi ugovori potpisani su krajem 2010. godine. Drugi poziv za dostavljanje prijedloga projekata u okviru IPA Prekograničnog programa Bosna i Hercegovina – Crna Gora raspisan je 01.04.2011, a zatvoren je 01.07.2011. godine. U narednom periodu slijedi evaluacija pristiglih projektnih prijedloga u okviru ovog poziva.

Operativne strukture

Realizacija prekograničnog programa odvijace se kroz Operativnu strukturu (OS) (čl. 139 Uredbe o realizaciji IPA-e) koja će biti postavljena u svakoj zemlji. To su:

Bosna i Hercegovina

Direkcija za evropske integracije,
Savjet ministara
Trg BiH 1
71000 Sarajevo

Crna Gora

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
Stanka Dragojevića 2

81000 Podgorica

OS će biti odgovorne za realizaciju programa u svojoj zemlji.

Kontakti:

Zajednički tehnički sekretarijat - ZTS

Adresa :

Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo

Telefon:+387 (0)33 788 781

Fax :+387 (0)33 788 780

E-mail: info@cbc.bih-mne.org

Antena Nikšić

Adresa:

Zgrada Zetatransa, Danila Bojovića bb

Telefon kontakta: +382 (0) 69 104 475

E-mail: info@cbc.bih-mne.org

Prekogranični program Srbija – Crna Gora

Rezime programa Kao dio komponente novog Instrumenta za pretpristupnu podršku (IPA) Evropske Unije, ovo je prvi Prekogranični program na granici između zemalja koje nastoje pristupiti Evropskoj Uniji, Crne Gore i Republike Srbije, za period 2007-2013.

Program se sprovodi pod centralizovanim menadžmentom.

Površina prihvatljivih teritorija iznosi 19,432 km² sa ukupno 874,787 stanovnika. Ukupna dužina granice između dvije zemlje je 203 km². Prihvatljive teritorije pokrivaju 10,063 km² sa strane Srbije (11% njene teritorije), sa 604,626 stanovnika, 9,369 km² sa crnogorske strane (68% njene teritorije), sa 270,161 stanovnika.

Sama pogranična oblast je pretežno planinska i relativno nepristupačna, sa ekonomskim centrima smještenim u većim gradovima, malo udaljenim od granice.

Demografski trend je negativan, opadajući sa pretežno starijom populacijom u ruralnim oblastima, a takođe je prisutna i migracija i emigracija populacije sposobne za rad u gradove van prihvatljivih teritorija.

Ekonomske aktivnosti su uglavnom fokusirane na prirodne resurse, poljoprivredu, šumarstvo i mineralne ekstraksije. Značajna tekstilna industrija smještena je na srbijanskoj strani prihvatljive oblasti.

Što se tiče transportne infrastrukture potrebna je modernizacija i obnova, iako je željeznički koridor između luke Bar i Beograda osnovna ekonomska veza ove oblasti. Međunarodni aerodrom u Podgorici je najbliži u ovoj oblasti, na oko tri sata vožnje.

Razvoj malih i srednjih preduzeća je spor i zahtijeva dodatne podsticaje kako bi postao značajan faktor u cilju daljeg ekonomskog razvoja, posebno u ruralnim oblastima.

Postoji značajan potencijal za razvoj turističkog sektora u oblasti. Sa srbijanske strane turistička osnova je razvijena. Sa druge strane u Crnoj Gori je manje razvijena turistička infrastruktura uprkos atraktivnoj prirodnoj ponudi i prirodnim izvorima. Ovo je posljedica geografske pozicije, relativno zabačene, sa neadekvatnom transportnom infrastrukturom i nedostatkom investicija.

Životna sredina prihvatljive oblasti je i dalje u dobrom stanju, uprkos nekim crnim tačkama zagađenja, a postojeće preopterećene službe koje se bave odlaganjem otpada se ne mogu nositi sa značajnim i nekontrolisanim rastom broja stanovnika ili industrijskih djelatnosti. Planine i šume, koje predstavljaju važan prirodni resurs ove oblasti, su posebno osjetljiva tačka zbog nebalansirane ekonomske eksploatacije, a takođe je prisutno uvećano zagađenje vode i vazduha koje se otpočelo sa neodrživim ekonomskim razvojem.

Glavni izazov ove oblasti je kako da se što bolje iskoriste resursi u cilju revitalizovanja ekonomije. Cilj jačanja regionalne saradnje je podržan odsustvom jezičkih barijera i zajedničkim istorijskim naslijeđem. Ekonomska i društvena saradnja između zajednica je efektivan instrument izgradnje povjerenja i premoščavanja nesporazuma iz prošlosti kao i za opstanak novih granica. Ovo je suština strateškog pristupa Prekograničnog programa, planiranog za period 2007 - 2013.

Program sprovode Ministarstvo finansija Vlade Srbije i Ministarstvo za evropske integracije Vlade Crne Gore.

Operativne strukture

Operativne strukture zemalja korisnica pod Srbija – Crna Gora IPA CB Programom se sastoje od Koordinacionih organa i Nacionalnih CBP odbora. Odbori imaju savjetodavnu ulogu u CBP programiranju i implementaciji. Koordinacioni organi su odgovorni za programiranje i tehničku implementaciju CB Programa; oni usko saraduju u obavljanju svojih zadataka. U skladu sa čl. 32, operativne strukture su namijenjene i određene od strane zemalja korisnica u skladu sa provizijama iz članova 139, 142 i 143 IPA Implementacione Regulative kao što je dolje pocrtano:

- Za Prekogranični program Srbija – Crna Gora, svaka od zemalja korisnica koje učestvuju je osnovala Operativnu strukturu za dio programa koji se odnosi na datu zemlju;
- Dužnosti Operativnih struktura uključuju pripremanje Prekograničnih programa u skladu sa Članom 91;
- Operativne strukture zemalja korisnica koje učestvuju usko saraduju u programiranju i implementaciji relevantnog Prekograničnog programa;
- Za Prekogranični program među zemljama korisnicama, relevantne Operativne strukture su uspostavile Zajednički tehnički sekretarijat da pomaže operativne strukture, kao i Zajednički odbor za praćenje koji su pomenuti u Članu 142 u obavljanju njihovih dužnosti;
- U slučaju centralizovanog upravljanja, funkcije i odgovornosti Operativnih struktura su definisane u relevantnom Prekograničnom programu, uz isključenje tendera, ugovaranja i isplata, koji su u nadležnosti Komisije;
- Svaka od zemalja učesnica imenuje svoje predstavnike, uključujući i predstavnike operativnih struktura koji su odgovorni za program, da učestvuju u Zajedničkom odboru za praćenje. Uzimajući u obzir kompoziciju Zajedničkog odbora za praćenje, posebna pažnja će se pokloniti provizijama iz Člana 87. Zajedničkim odborom za praćenje predsjedava predstavnik

jedne od zemalja učesnica. (Član 142(3));

- Operativne strukture zemalja učesnica korisnica i Zajednički odbori za praćenje obezbijavaju kvalitet implementacije Prekograničnog programa. One obavljaju posmatranje usmjeravajući se indikatorima pomenutim u Članu 94 (1)(d).

Kontakt:

Zajednički Tehnički Sekretariat - Prijepolje

Denis Slatina, šef Sekretarijata

Mithat Bahović, programski menadžer

Adresa:

Vladimira Perića Valtera street no 36

31300 Prijepolje, R.Serbia

+381 33 712 370

e-mail: denis.slatina@cbcsrb-mne.org

mithat.bahovic@cbcsrb-mne.org

Antenna Bijelo Polje

Goran Prebiračević, programski menadžer

Adresa:

Trade Centre Radnicki Dom, Slobode nn.

84000 Bijelo Polje, Montenegro

+382 50 431 282

e-mail: goran.prebiracevic@cbcsrb-mne.org